

POSTANOWIENIE

Dnia 16 marca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Romualda Spyt

w sprawie z odwołania J. C.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w C.
o emeryturę pomostową,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 16 marca 2021 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 17 stycznia 2020 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 18 kwietnia 2017 r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C., na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2020 r., poz. 53, dalej ustawa emerytalna) oraz ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (jednolity tekst: Dz.U. z 2018 r., poz. 1924 ze zm.), odmówił J.C. prawa do emerytury pomostowej, ponieważ stosownie do treści art. 4 i 49 ustawy o emeryturach pomostowych: 1) nie udowodnił okresu pracy w szczególnych warunkach wynoszącego co najmniej 15 lat, 2) przed dniem 1 stycznia 1999 r. nie wykonywał prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych lub art. 32 i 33 ustawy emerytalnej, 3) po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywał prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1

i 3 ustawy o emeryturach pomostowych, a 4) na dzień wejścia w życie ustawy o emeryturach pomostowych, tj. 1 stycznia 2009 r., nie udowodnił wymaganych 15 lat pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 tej ustawy.

Decyzją z dnia 30 maja 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C., na podstawie ustawy emerytalnej oraz ustawy o emeryturach pomostowych, odmówił J.C. prawa do emerytury pomostowej, ponieważ, stosownie do art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych, po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych. Na podstawie przedłożonego świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 8 maja 2017 r. organ rentowy do pracy w tych warunkach zaliczył J.C. pracę w okresach zatrudnienia: 1) od dnia 16 lutego 1976 r. do dnia 25 lipca 1991 r. oraz 2) od dnia 3 sierpnia 1991 r. do dnia 28 lutego 1997 r. W ten sposób organ rentowy ustalił, że odwołujący się legitymuje się ogólnym stażem pracy wynoszącym 31 lat, 5 miesięcy i 2 dni, w tym stażem pracy w szczególnych warunkach/charakterze wynoszącym 20 lat i 7 miesięcy.

Wyrokiem z dnia 6 listopada 2017 r. Sąd Okręgowy w K. oddalił odwołanie J.C. od powyższych decyzji.

Sąd Apelacyjny w (...), wyrokiem z dnia 17 stycznia 2020 r., oddalił apelację odwołującego się od powyższego wyroku.

Sąd Apelacyjny wskazał, że art. 49 ustawy stanowi, że prawo do emerytury pomostowej przysługuje także osobie, która w prawdzie nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach po dniu 31 grudnia 2008 r. (jak odwołujący się) w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 omawianej ustawy, ale w dniu wejścia ustawy, tj. w dniu 1 stycznia 2009 r. legitymowała się 15 - letnim stażem pracy w szczególnych warunkach również w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych. Przedmiotowa ustawa wprowadziła nowe wykazy prac w warunkach szczególnych oraz prac o szczególnym charakterze, które zostały wymienione w załącznikach nr 1 i nr 2 do ustawy. Wedle tych załączników, odwołującemu się można zaliczyć jedynie 1 rok i 2 miesiące pracy flotatora. Pozostały okres pracy można zaliczyć jedynie do pracy w warunkach szczególnych w „starym rozumieniu”

wynikającym z ustawy z art. 32 ustawy emerytalnej i rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

Odwołujący się zaskarżył powyższy wyrok skargą kasacyjną, zarzucając naruszenie prawa materialnego, a mianowicie:

- 1) art. 49 pkt 2 w związku z art. 4 pkt 5 ustawy o emeryturach pomostowych w związku z art. 2 Konstytucji (zasada ochrony praw nabytych i zakaz rektroaktywnego działania prawa) oraz art. 32 ust. 1 Konstytucji RP w związku z art. 2a ustawy z dnia 13 sierpnia 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2020 r., poz. 266 ze zm.), przez błędną wykładnię wyrażającą się w przyjęciu, że w odniesieniu do pracy wykonywanej w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wykonywanej przed dniem 1 stycznia 1999 r. konieczne jest, aby były one ujęte w wykazie, o którym mowa w art. 3 ust. 1 i 3 ustawy pomostowej, gdy w odniesieniu do tych prac ustawodawca przewidział możliwość uznania ich za pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze również na podstawie art. 32 ustawy emerytalnej;
- 2) art. 2 Konstytucji (zasada ochrony praw nabytych i zakaz rektroaktywnego działania prawa) oraz art. 32 ust. 1 Konstytucji RP w związku z art. 2a o systemie ubezpieczeń społecznych, przez ich niezastosowanie w wykładni art. 49 pkt 2 i 3 w związku z art. 4 pkt 5 ustawy o emeryturach pomostowych, wyrażające się w tym, że osobie, która spełnia warunki do uznania pracy za pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze na podstawie art. 4 pkt 5 ustawy o emeryturach pomostowych odmówiono uwzględnienia tej pracy jako pracy tego rodzaju na potrzeby ustalenia prawa do świadczenia w oparciu o art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych.

Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, wskazując, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, sprowadzające się do pytania: czy w świetle art. 49 pkt 2 ustawy o emeryturach pomostowych osoba, która spełnia warunek określony w art. 4 pkt 5, sprowadzający się do tego, że wykonywała pracę w szczególnych warunkach lub pracę w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 32 i art. 33 ustawy emerytalnej, zobowiązana jest dodatkowo wykazać, że

praca, którą wykonywała, odpowiada rodzajom prac wskazanych w wykazie prac w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ustawy o emeryturach pomostowych.

W ocenie skarżącego, redakcja art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych, a zwłaszcza relacja jego punktu 3. do pkt 2. wywołuje istotne wątpliwości znajdujące odzwierciedlenie w przedstawionym zagadnieniu prawnym. Jeżeli bowiem zgodnie z punktem 2. (a zatem z drugą przesłanką nabycia prawa do emerytury pomostowej na podstawie tego przepisu) wymaga się, aby osoba spełniała warunki określone w art. 4 pkt 5 ustawy o emeryturach pomostowych, co sprowadza się do konieczności wykazania posiadania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze „w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS”, to prawna kwalifikacja faktycznych okresów zatrudnienia jako pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze może odbywać się zarówno na podstawie art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych, jak i w oparciu o art. 32 bądź art. 33 ustawy emerytalnej. Powstaje zatem pytanie, jak należy rozumieć przesłankę, o której mowa w pkt 3 art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych, a mianowicie, czy:

- a) dokonuje ona zawężenia zakresu zastosowania art. 49 pkt 2 w związku z art. 4 pkt 5 ustawy o emeryturach pomostowych,
- b) odnosi się wyłącznie do okresu zatrudnienia (co z drugiej strony byłoby zbędne wobec faktu, że o długości okresu zatrudnienia rozstrzyga art. 49 pkt 2 w związku z art. 4 pkt 2 ustawy o emeryturach pomostowych),
- c) stanowi swoiste *superfluum* ustawowe, gdyż kwestia kwalifikacji okresów zatrudnienia jako okresów w pracy w szczególnych warunkach została już przesądzona w art. 49 pkt 2 w związku z art. 4 pkt 5 ustawy o emeryturach pomostowych.

Zdaniem skarżącego, uwzględnienie zasad wykładni językowej, przy jednoczesnej konieczności zachowania spójności systemowej, a zwłaszcza zgodności z art. 2 Konstytucji (zasada ochrony praw nabytych) oraz art. 32 Konstytucji (zasada równości) wymaga, aby na gruncie ustawy o emeryturach pomostowych kwalifikacja okresów zatrudnienia mogła odbywać się zarówno na podstawie art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych, jak i w oparciu o

art. 32 bądź art. 33 ustawy emerytalnej. Stanowi to wyraz respektowania konstytucyjnej zasady ochrony praw nabytych (art. 2 Konstytucji), ponieważ ochronie podlega samo uprawnienie do prawnej kwalifikacji uwzględniania określonego rodzaju prac do pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Identyczną konstrukcję uznawania okresów zatrudnienia za pracę w szczególnych warunkach lub charakterze przyjęto w art. 184 ustawy emerytalnej, który odsyła *expressis verbis* do art. 32 przedmiotowego aktu prawnego. Tę samą zasadę należy więc konsekwentnie przyjąć przy interpretacji art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych, tym bardziej, że wynika to wprost z treści jego pkt. 2. w związku z art. 4 pkt 5. Nie ma żadnych powodów, aby osobie, która spełnia warunki z art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych, w inny sposób kwalifikować okresy pracy w szczególnych warunkach lub charakterze aniżeli osobie, która domaga się tego świadczenia na podstawie art. 49 tej ustawy. W świetle orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego „równość w prawie” oznacza nakaz jednakowego traktowania podmiotów i sytuacji podobnych. Wszystkie podmioty prawa (sytuacje) charakteryzujące się w równym stopniu daną cechą istotną (relevantną) powinny być traktowane równo, a więc według jednakowej miary, bez różnicowań zarówno dyskryminujących, jak i faworyzujących. W przypadku obu wymienionych wyżej grup podmiotów mamy do czynienia z istnieniem tej samej cechy istotnej, jaką jest wykonywanie pracy w szczególnych warunkach lub charakterze. Różnica pomiędzy nimi sprowadza się natomiast tylko do tego, że o ile osoby objęte zakresem regulacji art. 4 posiadają okresy pracy w szczególnych warunkach lub charakterze przypadające zarówno po 31 grudnia 2008 r., jak i przed 1 stycznia 1999 r., o tyle w przypadku podmiotów, których sytuacja regulowana jest w art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych, zatrudnienie w szczególnych warunkach lub charakterze po 31 grudnia 2008 r. nie występuje.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne

wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4).

Skarżący powołuje się na przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. W związku z tym należy podkreślić, iż nie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.), jeżeli Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w kwestii tego zagadnienia prawnego lub wykładni przepisów i wyraził swój pogląd we wcześniejszych orzeczeniach, a nie zachodzą żadne okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 3 marca 2020 r., II PK 36/19, LEX nr 3034647; z dnia 12 maja 2020 r., I UK 128/19, LEX nr 3026475; z dnia 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468; z dnia 19 stycznia 2012 r., I UK 328/11, LEX nr 1215423; z dnia 19 marca 2012 r., II PK 294/11, LEX nr 1214578; z dnia 10 kwietnia 2018 r., I CSK 733/17, LEX nr 2495968; z dnia 10 kwietnia 2018 r., II PK 143/17, LEX nr 2525398; z dnia 19 kwietnia 2018 r., I CSK 709/17, LEX nr 2486162; z dnia 23 maja 2018 r., I CSK 33/18, LEX nr 2508114; z dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP - wkładka z 2003 r. nr 13, poz. 5).

Zgodnie także z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego rozstrzygnięcie przedstawianego istotnego zagadnienia prawnego nie może się sprowadzać do odpowiedzi na wątpliwości skarżącego, które można wyjaśnić za pomocą obowiązujących reguł wykładni bądź w drodze prostego zastosowania przepisów (postanowienia Sądu Najwyższego: z 28 grudnia 2004 r., I UK 187/04, LEX nr 2721740; z 16 marca 2009 r., III UK 90/08, LEX nr 707909; z 25 stycznia 2012 r., II UK 232/11, LEX nr 1215437; z 14 marca 2012 r., I PK 185/11, LEX nr 1214540).

Sąd Najwyższy jednolicie przyjmuje, że osoba ubiegająca się o emeryturę pomostową, która po dniu 31 grudnia 2008 r. nie kontynuuje pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych i legitymuje się w związku z tym jedynie stażem pracy „szczególnej” według poprzednio obowiązujących przepisów, może nabyć prawo do tej emerytury jedynie wówczas, gdy dotychczasowy staż pracy można kwalifikować jako pracę w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 13 marca 2012 r., II UK 164/11, OSNP 2013 nr 5-6, poz. 62;

z dnia 22 lipca 2013 r., III UK 106/12, LEX nr 1555688, czy z dnia 4 grudnia 2013 r., II UK 159/13, LEX nr 1405231; z dnia 25 października 2016 r., II UK 373/15, LEX nr 2177086). Podkreśla się w nich, że ustawa o emeryturach pomostowych dopuściła odstępstwa od przesłanki wymienionej w jej art. 4 pkt 6 (warunek wykonywania po dniu 31 grudnia 2008 r. pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3), wskazując w art. 49, że prawo do emerytury pomostowej przysługuje również osobie, która po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3, spełniła warunki określone w art. 4 pkt 1- 5 i 7 i art. 5-12, a w dniu wejścia w życie ustawy miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3. W konsekwencji przyjmuje się, że w art. 49 pkt 3 ustawy o emeryturach pomostowych (który stoi na przeszkodzie nabyciu przez skarżącego prawa do emerytury pomostowej) chodzi o posiadanie, w dniu wejścia w życie ustawy (1 stycznia 2009 r.), 15 lat okresu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wyłącznie w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3.

Skarżący dodaje nowy element do przedstawianej w tych wyrokach wykładni, odwołując się do standardów konstytucyjnych. W tym kontekście należy zauważyć, że orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego potwierdza zasadę, że w prawie ubezpieczeń społecznych ochronie podlegają wyłącznie ekspektatywy maksymalnie ukształtowane (orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego: z dnia 23 listopada 1998 r., SK 7/98, OTK 1997 nr 7, poz. 114; z dnia 22 czerwca 1999, K 5/99, OTK 1999 nr 5, poz. 100; z dnia 11 lutego 1992 r., K 14/91, OTK 1992 nr 1, poz. 7, a nadto wyroki Trybunału Konstytucyjnego z dnia 4 stycznia 2000 r., K 18/99, OTK 200 nr, poz. 1 i z dnia 23 listopada 1998 r., SK 7/98, OTK 1998 nr 7, poz. 114), tzn. pod warunkiem, że spełnione zostały wszystkie zasadnicze przesłanki ustawowe nabycia prawa pod rządami danej ustawy bez względu na późniejsze zmiany prawne; w sferze praw emerytalnych są to zwłaszcza przesłanki upływu wymaganego przez prawo okresu składkowego/nieskładkowego, stażu pracy lub osiągnięcia wieku emerytalnego (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 marca 2010 r., K 17/09, OTK-A 2010 nr 3, poz. 21). W wyroku z dnia 3

marca 2011 r., K 23/09 (OTK-A 2011 nr 2, poz. 8) Trybunał Konstytucyjny podkreślił, że ekspektatywa ustanowienia emerytur pomostowych wynikała z brzmienia art. 24 ust. 2 ustawy emerytalnej, zgodnie z którym "Dla ubezpieczonych, urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, z wyjątkiem ubezpieczonych mających prawo do emerytury na warunkach określonych w art. 32, 33, 39, 40, 46, 50, 50a i 50e, 184 oraz w art. 88 ustawy, o której mowa w art. 150, zostaną ustanowione emerytury. Niemniej jednak nie można uznać, że była ona maksymalnie ukształtowana. Także w wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 3 marca 2011 r., K 23/09 (OTK-A 2011 nr 2, poz. 8) wskazano, że pracownicy nieuwzględnieni w ustawie o emeryturach pomostowych, zwłaszcza osoby wykonujące prace uprawniające do emerytur w obniżonym wieku emerytalnym w poprzednim stanie prawnym (jak skarżący), które nie będą mogły się ubiegać o emerytury pomostowe ze względu na jej art. 3 ust. 1-3 oraz załączniki nr 1 i 2 do tej ustawy, nie dysponowały maksymalnie ukształtowaną ekspektatywą nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym.

Oczywiście zatem błędne jest stanowisko skarżącego, że ochronie podlega samo uprawnienie do prawnej kwalifikacji określonego rodzaju prac do pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 32 i 33 ustawy emerytalnej.

W myśl ugruntowanego orzecznictwa Trybunału, z zasady równości wyrażonej w art. 32 ust. 1 Konstytucji wynika nakaz jednakowego traktowania podmiotów prawa w obrębie określonej klasy (kategorii). Wszystkie podmioty prawa, charakteryzujące się w równym stopniu daną cechą istotną (relewantną), powinny być traktowane równo, a więc według jednakowej miary, bez różnicowań, zarówno dyskryminujących, jak i faworyzujących. Podmioty różniące się mogą być natomiast traktowane odmiennie. Ocena każdej regulacji prawnej z punktu widzenia zasady równości powinna być zatem poprzedzona zbadaniem sytuacji prawnej podmiotów i przeprowadzeniem analizy, jeśli chodzi o ich cechy wspólne, jak i cechy różniące (zob.m.in. wyroki Trybunału Konstytucyjnego: z dnia 5 listopada 1997 r., K 22/97, OTK 1997 nr 3-4, poz. 41; z dnia 7 maja 2002 r., SK 20/00, OTK-A 2002 Nr 3, poz. 29; z dnia 17 października 2006 r., P 38/05, OTK-A 2006 nr 9, poz. 123; z dnia 3

lipca 2007 r., SK 1/06, OTK-A 2007 Nr 7, poz. 73; z dnia 29 września 2015 r., K 14/14, OTK-A 2015 Nr 8, poz. 124). W świetle orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego cechą wspólną decydującą o podobieństwie danej grupy podmiotów może być zarówno cecha faktyczna, jak i prawna, a ustalenie jej istnienia dokonuje się z uwzględnieniem treści i celu przepisów, w których zawarta jest kontrolowana norma, często więc ma ona relatywny charakter (por. np. orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 3 września 1996 r., K 10/96, OTK 1996 nr 4, poz. 33; wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 21 września 1999 r., K 6/98, OTK 1999 nr 6, poz. 117).

Skarżący twierdzi, że nie ma żadnych powodów, aby osobie, która spełnia warunki z art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych, w inny sposób kwalifikować okresy pracy w szczególnych warunkach lub charakterze aniżeli osobie, która domaga się tego świadczenia na podstawie art. 49 tej ustawy, uważając, że cechą relewantną uzasadniającą równie traktowanie obu tych grup podmiotów jest wykonywanie pracy w szczególnych warunkach lub charakterze. Zatem skarżący znowu odwołuje się nie do prawa (do emerytury pomostowej), ale do jednego z jego warunków. „Osoba, która spełnia warunki z art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych”, to osoba, która nie tylko przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywała prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze w rozumieniu (także) art. 32 i art. 33 ustawy emerytalnej (art. 4 pkt 5), ale również spełniająca warunek wykonywania po dniu 31 grudnia 2008 r. pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wyłącznie w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych (art. 4 pkt 6). Tak więc osoby mające możliwość kwalifikowania okresów zatrudnienia na podstawie (także) dotychczasowych przepisów muszą spełnić dodatkowy warunek z art. 4 pkt 6. Nie nabywają zatem prawa do emerytury pomostowej w oparciu jedynie o okresy pracy w szczególnych warunkach lub pracy w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 32 i art. 33 ustawy emerytalnej. W konsekwencji osoby te nie są faworyzowane względem osób niekontynuujących „szczególnego” zatrudnienia po 31 grudnia 2008 r. W obu tych grupach bowiem jednym z warunków prawa do emerytury pomostowej jest „szczególne” zatrudnienie w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398⁹ k.p.c. orzekł jak w sentencji.